
Villy Søvndal (Hovedindlæg)

Præsident, kolleger, regerings- og parlamentsmedlemmer og medlemmer af Nordisk Råd. På vegne af den danske forsvarsminister, Nick Hækkerup, vil jeg gerne benytte lejligheden til at orientere om fremdriften i vores nordiske forsvarssamarbejde, som Danmark i 2012 er formand for.

Forsvarsministeren selv ledsager i øjeblikket Danmarks dronning på en rejse til Grønland og kunne derfor ikke selv være her i dag.

Der er ingen tvivl om, at de nordiske lande har et endog meget særligt værdifællesskab, der blandt andet er forankret i fælles historie, geografi, men også valg af samfundsmodeller. Det fællesskab danner et godt grundlag for samarbejde. Det nordiske forsvarssamarbejde er et godt eksempel på det potentiale, der ligger i at have et tæt, systematisk samarbejde mellem de nordiske lande. Politisk vilje og fokus på at skabe merværdi har således resulteret i et bredt forsvarssamarbejde inden for policy, operationer og kapacitet. Samarbejdet er over de seneste år blevet intensiveret og udbygget. Konkret arbejdes der med en bred vifte af initiativer og projekter fra konkrete fælles indkøb til koordineret kapacitetsopbygning i Østafrika over øget samarbejde om taktisk lufttransport til muligheden for at opstille et fælles nordisk bidrag til en af FN's missioner.

Danmark overtog formandskabet for NORDEFSCO fra Sverige den 1. januar 2012, og der har i løbet af året været fokus på såvel videreførelse som konsolidering af eksisterende samarbejdsprojekter samt på nye mål og ambitioner. I maj afholdtes det første af to forsvarsministtermøder under det danske formandskab. Det andet forsvarsministtermøde finder sted i den kommende uge. På det første forsvarsministtermøde i maj bekræftedes

vigtigheden af og viljen til at udvikle et tættere og stærkere nordisk samarbejde på forsvarsområdet. Forsvarsministrene bekræftede ligeledes det nordiske forsvarssamarbejde som et eksempel på smart defence, hvor et tættere samarbejde om for eksempel materielanskaffelser, drift, uddannelse og øvelser kan give en mere effektiv ressourceudnyttelse. Endvidere drøftedes blandt andet nordisk samarbejde inden for kapacitetsopbygning i Østafrika, muligheden for et tættere nordisk samarbejde om for eksempel taktisk lufttransport samt situationen i Afghanistan. Der blev ligeledes udvekslet erfaringer og status, med hensyn til hvorledes de nordiske lande støtter og anerkender deres respektive veteraner. Forsvarsministrene fik endvidere en orientering om forløbet af det nordiske industriseminar i København den 2.-3. maj, *A Smarter and Greener Defence*. Seminaret, der var en prioritet under det danske formandskab, samlede mere end 300 eksperter fra forsvar, stat og industri til to inspirerende dage, hvor både nordisk industrisamarbejde generelt og et mere klima- og energivenligt forsvar var i fokus. Seminaret viste, at forsvar og klima- og energivenlige tilgange ikke er hinandens modsætninger, og at det under anvendelse af netop klima- og energivenlige tilgange er muligt at opnå både besparelser og øget operativ effektivitet.

Det fælles udenrigs- og forsvarsministtermøde i Bodø i september symboliserer på en god måde det stadig tættere nordiske samarbejde. Mødet var historisk, i den forstand at det var første gang, at vores udenrigs- og forsvarsministre mødtes i den nordiske kreds. Vigtige problemstillinger knyttet til nordområderne og forholdet til Rusland blev diskuteret. Det kommende forsvarsministtermøde i næste uge vil blive anvendt til blandt andet at følge op på drøftelserne fra ministermødet i maj.

Lad mig fremhæve enkelte af de emner, der vil blive drøftet: Den fælles nordiske støtte til kapacitetsopbygning i Østafrika har været en central prioritet for det danske formandskab og vil blive genstand for drøftelse. Der er tale om et samarbejde, hvor de nordiske lande i fællesskab yder kapacitetsopbyggende støtte til den østafrikanske sikkerhedsstruktur, bl.a. med afsæt i vores delte værdigrundlag. Støtten sigter mod at underbygge og bidrage til, at de østafrikanske lande i stigende grad bliver i stand til at håndtere egne sikkerhedsudfordringer. Det sker gennem bistand til

opbygningen af den regionale sikkerhedsstyrke *Eastern Africa Standby Force* under Den Afrikanske Union, som efter planen skal være operativ i år 2015.

Forsvarsministermødet vil være en lejlighed til at gøre status for den nordiske støtte og samtidig drøfte mulighederne for at tilpasse støtten for at skabe de bedste betingelser for at nå målet om at være operativ i 2015. Lad mig i tilknytning hertil nævne, at det nuværende nordiske samarbejde i Afghanistan er et godt eksempel på, at det kan lade sig gøre at samarbejde, også operativt.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne et andet vigtigt emne, som der er fokus på, nemlig muligheden for et fremtidigt nordisk bidrag til en FN-operation. Realiseringen af et sådant initiativ kræver grundig forberedelse og koordinering landene imellem, men det er et både muligt og delt politisk mål for vores nordiske forsvarssamarbejde.

Samarbejdet om kapaciteter er de seneste år blevet udbygget på flere måder. Der er gennemført flere afklarende studier om taktisk lufttransport. Udgangspunktet herfor er, at den fælles ramme for brugen af den tilstedeværende samlede nordiske kapacitet kan yde både fleksibiliteten og give tilgængeligheden af fly, som er en særdeles central og ofte sparsom ressource for landene. Forsvarsministeren vil derfor se på muligheden for nærmere at konkretisere mulighederne og ambitionsniveauet.

Særligt fokus er sat på materielsamarbejdet, under hvilket der blandt andet er blevet identificeret et antal projekter med et betydeligt gevinstpotentiale og mulighed for hurtig gennemførelse. Den eksisterende nordiske industrisamarbejdsaftale er under revision med sigte på at gøre den mere tidssvarende og tilpasset.

Lad mig derfor afslutningsvis nævne, at den nuværende ramme for det nordiske forsvarssamarbejde, der blev etableret i 2009, derfor er en endnu forholdsvis ny ramme. Den har vist sit værd som en tidssvarende og effektiv ramme for de udfordringer, som det nordiske forsvarssamarbejde i dag står over for. Dermed ikke være sagt, at vi ikke løbende skal se på

mulighederne for at forbedre og uddybe samarbejdet endnu mere, tværtimod. De indhøstede erfaringer giver løbende anledning til at overveje behovet for forbedringer og justeringer i samarbejdet.

Finland overtager formandskabet for NORDEFKO til næste år. Danmark vil ligesom de øvrige nordiske lande støtte Finland i bestræbelserne på at bringe det nordiske forsvarssamarbejde endnu længere fremad, herunder have øje for mulighederne for at gøre det mere effektivt, således at samarbejdet kan blive tilført den ønskede merværdi.

Tak for ordet, tak for støtte og konstruktivt samarbejde under det danske formandskab i 2012.

Information

Speech number

172

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Villy Søvndal](#)

Speaker role

Danmarks udenrigsminister

Date

31.10.12 17:11